

Παιδαγωγοί και παιδαγωγική σκέψη στον ελληνόφωνο χώρο (18ος αιώνας- Μεσοπόλεμος)

Ενότητα 13: Παιδαγωγικά και παιδαγωγικά περιοδικά

Β. Γκατζώλη, Θ. Γκρούνη, Σ. Δεμερτζή, Ε. Παπαδοπούλου
Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΧΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

«Το Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου»

Ιστορικό πλαίσιο

- **1885:** προσάρτηση της Ανατ. Ρωμυλίας
- **1888:** «Το ταξίδι μου», Ψυχάρης
- **1897:** ήττα από τους Τούρκους
- **1902:** Φ. Φωτιάδης «το γλωσσικόν ζήτημα και η εκπαιδευτική μας αναγέννησις»
- **1904:** «Ελληνικόν εκπαιδευτικό συνέδριον»
- **1908:** «Ανώτερον Παρθεναγωγείο Βόλου»
- **1909:** κίνημα στο Γουδί
- **1910:** ίδρυση Εκπαιδευτικού Ομίλου
- **1911:** Δελτίο Εκπαιδευτικού Ομίλου

-
- **1924:** τελευταίο Δελτίο
 - **1927:** Διάσπαση Ομίλου

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ-ΔΕΛΤΙΟ

ΤΙΤΛΟΣ: «Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου»

ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αθήνα

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ: «Εστία»

ΔΙΑΡΚΕΙΑ: Ιανουάριος 1911- τέλη 1923-24

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΤΗΤΑ: 3μηνιάια

ΤΙΜΗ: 1,5 – 8 δρχ.

ΔΕΛΤΙΟ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Λογιοθεσία και απολογισμός 'Εκπαιδευτικού Ομίλου	Σελ. 161
Κς Π. Χρηστάκου. — Μιά ματιά στο 'Εκπαιδευτικό μας σύστημα	• 166
Α. Μπούτσου. — Εξηγήσεις	• 179
Ο. Γκίβιτς. — Η σχολική διγλωσσία και η πολιτική	• 188
Εβθ. Γ. Μπουρντίνα. — Ο 'Εκπαιδευτικός Όμιλος και οι Κίνδυνοι της Καθαρμούσης (συνέχεια)	• 204
Δ. — Γλωσσικές και εκπαιδευτικές διάταξεις από Νέο Σύνταγμα	• 225
Παιδαγωγική Φιλολογία	• 230

ΑΘΗΝΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ

Οδός Οφθαλμιατρείου 12

Τιμή κάθε αριθμού δραχμή 1,50.

Ο Εκπαιδευτικός Δημοτικισμός είχε λάβει διαστάσεις «κινήματος», καθώς στόχευε:

- στον κοινωνικό νεωτερισμό
 - στην εξάπλωση των καινοτόμων ιδεών που προπαγανδίζονται
 - στην αύξηση των προσώπων που συμμετέχουν στο εν λόγω κίνημα
-
- **Ίδρυση Εκπαιδευτικού Ομίλου (Αύγουστος 1910)**
 - Σωματείο με καταστατικό λειτουργίας που παρείχε στα μέλη του Δημοτικισμού την ευκαιρία να αποκτήσουν συνοχή

-
- Υποβοηθήθηκε από το στρατιωτικό κίνημα στο Γουδί το 1909, το οποίο ώθησε τα μέλη του Ε.Ο. σε ενεργητικότερη στάση
 - Η δράση τους ενισχύθηκε με το Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου.
 - Το Δελτίο βγαίνει σε τέσσερις αριθμούς (τεύχη) με 250-300 σελίδες το χρόνο.

- **Συνδρομή για τον Όμιλο :**
 - 5 δραχμές το χρόνο για τον Όμιλο και 5 για το Δελτίο
 - 10 δραχμές για τα μέλη στην Αθήνα
 - 2 δραχμές για φοιτητές και διδασκάλους

- **Στόχος του Εκπαιδευτικού Ομίλου :**
 - Αναγέννηση της παιδείας στην Ελλάδα
 - Σύσταση ενός Πρότυπου Δημοτικού Σχολείου

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΟΜΙΛΟΥ

- Να διαφωτίσει τους δασκάλους και την κοινωνία σχετικά με την αναγκαιότητα της εκπαιδευτικής αναμόρφωσης
- Να ετοιμάσει βιβλία (παιδικά και σχολικά) τα οποία προορίζονταν να επιμορφώσουν τα ελληνόπουλα τόσο στο σχολείο όσο και στο σπίτι.

ΕΡΓΑ ΟΜΙΛΟΥ

- Ίδρυση Βιβλιοθηκών : Διαφωτιστική
 - Παιδική
 - Σχολική
 - Επιστημονική
 - Λογοτεχνική

ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ-ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

Άρθρα σχετικά με την καθαρύουσα:

- Γ. Μπουντώνας, «Ο Ε.Ο. και οι κίνδυνοι της καθαρευούσης», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Α', 1911, σσ.100-146
- Ε. Γιαννίδης, «Η διδασκαλία της καθαρύουσας στο επίσημο σχολείο», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Β', 1912, σσ.13-30
- Γ.Βιζυηνός, «Διατί η μηλιά δεν έγινε μηλέα», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Γ', 1913, σσ.269-275
- Α. Δ., «Εικόνες απ' τα σχολεία μας», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Γ', 1913, σσ.257-263

- Μ. Τριανταφυλλίδης, «Η γλώσσα μας στα σχολεία της Μακεδονίας», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Ε', 1916, σσ.11-46
- Δ. Φωτεινού, «Έθνος και Γλώσσα», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ.Ε ', 1916, σσ.47-62.

Αντιπροσωπευτικό άρθρο:

«Το Πρότυπον Δημοτικόν Σχολείον και οι επικριταί του», (τ. Α')

Α. ΔΕΛΜΟΥΖΟΣ

Επικριτική στάση απέναντι στην καθαρεύουσα

- Χαρακτηρισμοί: απονεκρωτική, παραμορφωμένη και ψεύτικη
- Κίνδυνος διάσπασης εθνικής ενότητας
- Αναντιστοιχία μεταξύ γραπτής – καθομιλουμένης
- Δυσκολία προσαρμογής παιδιών στη νέα γλώσσα μετά από 7 χρόνια ομιλίας της μητρικής
- Καθαρεύουσα: παραμόρφωση ≠ Νεοελληνική: μόρφωση
- **Όραμα:** δημιουργία εθνικού σχολείου με πρακτικές γνώσεις και αξιοποίηση της «δημοτικής κουλτούρας»

ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ-ΔΗΜΟΤΙΚΗ

Άρθρα σχετικά με την δημοτική:

- Δ., «Γλωσσικές και εκπαιδευτικές διατάξεις στο νέο Σύνταγμα», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Α', 1911, σσ.225-229
- -, «Για την κατάσταση του γλωσσικού ζητήματος στην Ελλάδα», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Β', 1912, σσ.139-141
- Μ. Τριανταφυλλίδης, «Η ορθογραφία μας», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Γ', 1913, σσ.28-195
- Κλ. Π., «Απολογία της Δημοτικής», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Δ', 1914, σσ.49-196
- Γ. Π., «Τα όρια του Δημοτικισμού», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Δ', 1914, σσ.297-300

- Μ. Τριανταφυλλίδης, «Η γλώσσα μας στα χρόνια 1914-1916», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Η', 1920, σσ.49-99.
- Α. Γιαλούρη, «Το γλωσσικό ζήτημα στην Πόλη», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Η', 1920, σσ.133-139.
- Μ. Τριανταφυλλίδης, «Για την ιστορία», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Θ', 1921, σσ.77-93.
- Δ. Γληνός, «Έθνος και γλώσσα», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Ι', 1922, σσ.47-93.
- Δ. Γληνός, «Η κρίση του δημοτικισμού. Προγραμματικοί στοχασμοί του 1922», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. ΙΑ', 1923-24, σσ.3-45

Αντιπροσωπευτικό άρθρο:

«Η γλώσσα μας στα χρόνια 1914-1916» (τ. Η΄), Μ.ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΔΗΣ

A) Η δημοτική στην παιδεία

- Η δημοτική γλώσσα ως όργανο της παιδείας - Αναγέννηση της λαϊκής παιδείας.
- **«Γλωσσική αναρχία»:** Προσπάθεια συγγραφής σε μια «ζωντανότερη» γλώσσα. Αποτέλεσμα: πολλές ατέλειες και ελλείψεις όσον αφορά την γραμματική ενότητα
- Κ. Χατζηδάκις και κ. Σκιάς θεωρούν τη δημοτική «παρωδία της καθαρεύουσας», ένα «ανακάτωμα χωρίς βάση και τέρμα»
- Έκθεση της κοινοβουλευτικής επιτροπής: *«Ο απόφοιτος του δημοτικού όχι μόνο δεν μαθαίνει, μα και ξεχνά στο σχολείο ό,τι ήξερε από τη μητρική του γλώσσα...»*
- Αναγνωστικά του 1914- επικρατεί γραμματικό και λεξιλογικό ανακάτωμα.
- Εξελληνισμός των ξενόφωνων περιοχών.

B) Η έννοια του δημοτικισμού-η γλωσσική μας εξέλιξη

- Φωτιάδης, Σκληρός, Δελμούζος: Έφεραν τον δημοτικισμό κοντύτερα στην ελληνική ζωή και δράση
- Ο Εκπαιδευτικός Όμιλος παρουσιάζει αναλυτικότερα στο πρόγραμμά του την δημοτικιστική εκπαίδευση μέσα από την εργασία στο σχολείο του Βόλου.
- Δελμούζος: *«Ο δημοτικισμός πέρα από την έννοια της γλώσσας αγκαλιάζει και τις τέχνες, τον πολιτισμό, ολόκληρη την πνευματική ζωή»*

Επιτεύγματα του δημοτικισμού κατά την περίοδο **1914-1916**

- Επαρκή λογοτεχνική εργασία, ώστε να υποστηρίξει την καθιέρωση της νέας γλώσσας
- Παιδεία η οποία δέχεται από παντού τις επιδράσεις του δημοτικισμού
- Ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα υποστηριζόμενο από τέτοιους πνευματικούς και δημοτικιστικούς κύκλους, οι οποίοι θα υποβοηθήσουν την εκπαιδευτική αναγέννηση με βάση τις κεντρικές ιδέες του δημοτικισμού

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ – ΠΡΟΤΑΣΗ ΟΜΙΛΟΥ

Άρθρο:

«Πρόγραμμα Δημοτικού Σχολείου, Ανώτερου Παρθεναγωγείου και Διδασκαλείου κοριτσιών – Υπόμνημα του Εκπαιδευτικού Ομίλου προς το Κεντρικό Εποπτικό Συμβούλιο του Ε. Ο.» (τ. Β΄)

✓ Επιστολή με πλήρη αναφορά για το πρόγραμμα των σχολείων

1. Δημοτική Εκπαίδευση:

- Σημαντικότερη βαθμίδα
- Αυτοτέλεια
- Καλλιέργεια γλώσσας
- Υποχρεωτική με ποινές στην παράβασή τους
- 6χρονη και δωρεάν
- Σημαντικότερο μάθημα: γλωσσική διδασκαλία (ανάγνωση, γραφή, ορθογραφία, εκθέσεις)

- Υπόλοιπα μαθήματα: Πατριδογνωσία, Αριθμητική, Γεωμετρία, Γεωγραφία, Ιστορία, Θρησκευτικά, Ωδική, Χειροτεχνία, Γυμναστική

2. Ανώτερα Παρθεναγωγεία και Διδασκαλία κοριτσιών

- **Σκοπός:** ανώτερη μόρφωση και προετοιμασία κοριτσιών για επαγγελματική αποκατάσταση ως δασκάλες

2.1. Ανώτερα Παρθεναγωγεία

- **Σκοπός:** Απόκτηση ανθρωπιστικής, εθνικής και θετικής μόρφωσης
- Δημιουργία ικανών μητέρων για το σπίτι
- Κυριότερο μάθημα: Ιστορία-μάθηση μέσω μεταφρασμένου κειμένου
- Υπόλοιπα μαθήματα: Γαλλικά, Θρησκευτικά, Γεωγραφία, Χημεία, Φυσική, Βοτανολογία, Ζωολογία, Υγιεινή, Παιδολογία, Βρεφολογία
- Ενίσχυση γνώσεων που έλαβαν στο Δημοτικό.

Διδασκαλεία κοριτσιών

- **Σκοπός:** εξειδικευμένος – προετοιμασία για επαγγελματική αποκατάσταση των μαθητριών ως δασκάλες
- Διδασκαλία με πιο επαγγελματική και αυστηρή στόχευση
- Εισαγωγή τους στην εκπαίδευση μετά το 15^ο έτος τους
- 5ετής φοίτηση
- Κυριότερα μαθήματα: Νέα Ελληνικά και Παιδαγωγική, που θα εξειδικεύεται στο τελευταίο έτος
- Υπόλοιπα μαθήματα: Φιλοσοφία, Ψυχολογία, Θρησκευτικά, Γαλλικά, Μαθηματικά, Ιστορία, Γεωγραφία, Ζωολογία, Φυσική, Χημεία

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΑ

Άρθρα σχετικά με τα αναγνωστικά:

- Μ. Τριανταφυλλίδης, «Επιστήμη και ζωή: ένα βιβλίο για τη γλώσσα μας», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Β', 1912, σσ.41-65
- Π. Σ. Δέλτα, «Τα καινούρια αναγνωστικά μας», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Η', 1920, σσ.19-30
- Π. Κωνσταντινοπούλου, «Οι νεοελληνικές παραδόσεις στο δημοτικό σχολείο», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Η', 1920, σσ.31-48
- Μ. Τριανταφυλλίδης, «Το λεξιλόγιο των νέων αναγνωστικών», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Η', 1920, σσ.116-127

- Ευθ. Γρηγορίου, «Τα δικατάληκτα επίθετα σε –ος –ον στο δημοτικό σχολείο», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τόμος 8, σσ.128-132
- Μ. Τριανταφυλλίδης, «Για την ιστορία», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Θ', 1921, σσ.77-93
- Ε. Κακούρου, «Στοχασμοί για το ζήτημα των εκθέσεων», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Ι', 1922, σσ.234-245

- **Σύγκριση άρθρων:**
- Π. Σ. Δέλτα, «**Τα αναγνωστικά μας**», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Γ', 1913, σσ.232-256
- Μ. Τριανταφυλλίδης, «**Πριν καούν. Η αλήθεια για τ' αναγνωστικά της δημοτικής**», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Θ', 1921, σσ.177-322

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΑ

ΠΑΛΙΑ

ΝΕΑ

ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ

ΕΝΤΟΝΟΣ ΔΟΓΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

ΕΛΛΕΙΨΗ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ

ΑΒΙΑΣΤΗ ΗΘΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΦΟΒΟΥ

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ

ΚΑΘΩΣΠΡΕΠΙΣΜΟΣ

ΧΙΟΥΜΟΡ, ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΑΠΌ ΤΗΝ
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΤΗΤΑ

ΣΧΟΛΕΙΑ

Άρθρα σχετικά με τα σχολεία:

- Κ. Κ. Κ., «Εντυπώσεις από τα σχολεία των Αθηναίων», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Β', 1912, σσ.176-201
- Δ. Πετροκόκκινος, «Η διδασκαλία της Ιστορίας στα Δημοτικά σχολεία της Λόντρας», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Β', 1912, σσ.66-70
- Δ. Πετροκόκκινος, «Ένα Πρότυπο Δημοτικό σχολείο στην Αγγλία», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Β', 1912, σσ.119-124
- Μ. Τριανταφυλλίδης, «Από ένα Ελβετικό Παρθεναγωγείο», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Β', 1912, σσ.125-138

➤ Μ. Παπαμαύρου, «Η ζωή της μαθητικής Κοινότητας. Τρία παραδείγματα από τα εξοχικά παιδαγωγεία του Dr Lietz», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Ι', 1922, σσ.227-233

- > Τραγικές συνθήκες διαβίωσης και υποδομές
- > Μίσθωση ακατάλληλων χώρων για στέγαση σχολείων
- > Αδυναμία διεξαγωγής μαθημάτων

ΝΕΑ ΑΓΩΓΗ

Άρθρα σχετικά με τη νέα αγωγή:

- Στ. Ραμάς, «Διάλεξις», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Α', 1911, σσ. 67-79
- Α. Δελμούζος, «Από το κρυφό σχολειό», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Α', 1911, σσ. 271-292
- Π. Χρηστάκου, «Μια ματιά στο εκπαιδευτικό μας σύστημα», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Α', 1911, σσ. 166-178
- Στ. Ραμάς, «Διάλεξη: Αν είχαμε την παιδεία ελεύθερη», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Β', 1912, σσ. 95-118
- Α. Δελμούζος, «Τρία χρόνια δάσκαλος», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Δ', 1914, σσ. 197-283

- Μ. Παπαμαύρου, «Ο Dr Lietz και το έργο του», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Η', 1920, σσ.100-115
- Αύρα Σ. Θεοδωροπούλου, «Το “Κυριακό Σχολείο” εργατριών», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Ε', 1915, σσ.75-87

«Τρία χρόνια δάσκαλος» (τ. Γ')

Α.ΔΕΛΜΟΥΖΟΣ

- Ανώτερον Δημοτικόν Παρθεναγωγείον Βόλου
- **Αυταρχική αγωγή**
- ✓ Παπαγαλισμός: π.χ. ποιος ήταν ο αυτοκράτορας κατά την άλωση της Πόλης; *«ο Κωνσταντίνος ο Παλαιολόγος δραστήριος, γενναίος, φιλόπατρις και μεγαλόψυχος, αφήσας το δεσποτάτον του εις...»*
- ✓ Φόβος
- ✓ Έλλειψη βασικών δεξιοτήτων στη διήγηση
- **Ηθική ενδυνάμωση**
- ✓ Ψεύδος
- ✓ Μειωτική αντίληψη για το φύλο τους
- ✓ Ψυχική και σωματική αδυναμία
- ✓ Ο Δελμούζος διαπιστώνει *«πνευματική, σωματική και ηθική καχεξία»*

ΝΕΑ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙ

Σχετικά άρθρα με τη νέα αγωγή και το παιδί:

- Γαλ. Καζαντζάκη, «Τι διαβάζουν τα παιδιά μας», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Γ', 1913, σσ.216-231
- Π. Σ. Δέλτα, «Στοχασμοί περί ανατροφής των παιδιών μας», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Α', 1911, σσ.80-99
- Όλγα Οικονόμου, «Από την ψυχολογία του φτωχού παιδιού», *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. ΙΑ', 1923-24, σσ.125-136

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

- Δελτίο -> Βήμα Ιδεών
- Δελτίο -> Παρακίνηση εκπαιδευτικών
- Αρθρογράφοι Ε.Ο. – Σπουδαίες προσωπικότητες
- Εκπαιδευτικός Δημοτικισμός

Βιβλιογραφία

Πρωτογενής Πηγή

- *Δελτίο του Εκπαιδευτικού Ομίλου*, τ. Α'-ΙΑ', Αθήνα 1911-1924.

Δευτερογενείς Πηγές

- Δημαράς, Α., 1994. *Εκπαιδευτικός Όμιλος: Κατάλογος Μελών 1910-1927: Σύνθεση – Περιγραφή – Εκτιμήσεις*. Αθήνα: Εταιρεία Σπουδών Νεοελληνικού πολιτισμού και Γενικής Παιδείας.
- Καταρτζή, Ε., 1991. *Η εικόνα της γυναίκας: Διαχρονική έρευνα των αναγνωστικών βιβλίων του Δημοτικού Σχολείου*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη.

- Κουγιουμτζή, Ε., 2013. *Αρχές της Νέας Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Δημοτικισμού στα Αναγνωστικά Βιβλία της περιόδου 1917-1920*. Αδημοσίευτη Μεταπτυχιακή εργασία. Θεσσαλονίκη: Α.Π.Θ.
- Κουντουράς, Μ., 1985. *Κλείστε τα σχολεία: Εκπαιδευτικά Άπαντα*, (επιμ. Α. Δημαράς), τ. Β'. Αθήνα: Γνώση.
- Μαυροσκούφης, Δ., 2005. *Αναζητώντας τα ίχνη της ιστορίας. Ιστοριογραφία, διδακτική μεθοδολογία και ιστορικές πηγές*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη.

- Μπουζάκης, Σ., 1994. *Εκπαιδευτικές Μεταρρυθμίσεις στην Ελλάδα: Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Γενική και Τεχνικοεπαγγελματική Εκπαίδευση, τ.Α'.* Αθήνα: Gutenberg.
- Παπανούτσος, Ε., 1978. *Α. Δελμούζος.* Αθήνα: Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης.
- Rohrs, H., 2013. *Το κίνημα της προοδευτικής εκπαίδευσης.* Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη.

- Τερζής, Ν., 2010. *Εκπαιδευτική πολιτική και εκπαιδευτική μεταρρύθμιση: Ιστορικοκοινωνικό πλαίσιο και «μελέτες περίπτωσης»*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη.
- Τερζής, Ν., 2010. *Η παιδαγωγική του Αλέξανδρου Δελμούζου: Συστηματική εξέταση του έργου και της δράσης του*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη.
- Τερζής, Ν., 2010. *Μελέτη της εκπαίδευσης του Νεοελληνισμού: Πριν από το κράτος-Έξω από το κράτος-Στο κράτος*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδη.

-
- Τσέλικα, Β., 2006. *Πηνελόπη Δέλτα: αφήγηση ζωής*. Αθήνα: Ολκός.

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Μαρία Κοντοβά
Θεσσαλονίκη, Εαρινό Εξάμηνο 2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

